

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การจัดการห้องสมุดสำหรับนักเรียนพิการทางกายหรือ
การเคลื่อนไหวของโรงเรียน อาชีวพระมหาไถ่ พัทยา

ชื่อผู้เขียน : นางสาวอาภรณ์ ไพโรพฤกษ์

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ปีการศึกษา : 2545

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุณีย์ กาศจำรูญ ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ ดร. สุวิมล อังควาณิช
3. อาจารย์เอมอร พิทยายน

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการห้องสมุด (2) เพื่อศึกษางานบริการต่างๆในห้องสมุดสำหรับนักเรียนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว (3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีในห้องสมุดระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดกับนักเรียน (4) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาและจัดการห้องสมุด

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม โดยทำการศึกษาจากผู้บริหาร จำนวน 6 คน ผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุด จำนวน 2 คน และนักเรียนโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา จำนวน 181 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาที่พบระดับมากในการจัดการห้องสมุดคือ ปัญหาการหาระบบห้องสมุดอัตโนมัติ การทำฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การสร้างเครือข่ายงานบริการห้องสมุดสำหรับคนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว การใช้ทรัพยากรร่วมกับห้องสมุดอื่นๆ

และการทำประกันคุณภาพห้องสมุด นอกจากนี้ยังพบว่าห้องสมุดยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการห้องสมุด

2. งานด้านบริการต่างๆ ในห้องสมุดพบว่า นักเรียนมีความต้องการข่าวสารทันสมัย บริการรายชื่อนหนังสือใหม่ บริการยืม-คืนหนังสือและบริการยืมระหว่างห้องสมุด ส่วนความต้องการด้านสารสนเทศพบว่า นักเรียนต้องการแบบเรียนคอมพิวเตอร์ ตำราเรียนทั่วไป หนังสือคู่มือต่างๆ วารสารและหนังสือพิมพ์ เอกสารเกี่ยวกับคนพิการและชีตี-รอม

3. ผลการเปรียบเทียบความต้องการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์ ระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดกับนักเรียน พบว่ามีความต้องการโดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่ต้องการให้มี เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องเล่นชีตี-รอม เครื่องเล่นวีดิทัศน์ เครื่องโทรสาร เครื่องบันทึกเสียง โทรศัพท์ โทรทัศน์ ส่วนความต้องการด้านอาคารสถานที่ พบว่าทั้งผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดและนักเรียนมีความต้องการโดยรวมแตกต่างกัน โดยนักเรียนต้องการมากกว่าผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเกือบทุกด้าน ส่วนความต้องการทางด้านบุคลากรนั้น พบว่าทั้งสองกลุ่มต่างต้องการบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ นักเอกสารสนเทศ และอาสาสมัครที่มีความรู้เพื่อให้บริการห้องสมุดสำหรับนักเรียนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว

4. แนวทางในการพัฒนาห้องสมุด ผู้บริหารต้องวางแผนเพื่อให้บริการห้องสมุดสำหรับนักเรียนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว โดยจัดให้มีบริการต่างๆ จัดสรรงบประมาณ จัดหาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ และจัดหาสารสนเทศที่ทันสมัยและเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน และมีงบประมาณเพื่ออบรมและพัฒนาบุคลากรในห้องสมุด

The objectives of this research were: (1) To study the problems of library management for physical disability students (2) To study the needs of library service for physical disability students (3) To compare the needs of assistive technology in library between administrators, staffs and physical disability students (4) To study trend in development and management of library for physical disability students.

The questionnaires were sent to 6 administrators, 2 staffs and 181 physical disability students of the Redemptorist Vocational School for the Disabled at Pattaya. The data analysis was carried out by using percentage, mean and standard deviation.

The results were found as followed:

1. There were high level of problems in library management in these areas : library automation, electronic database, library network, sharing resources with other libraries and library quality assurance.as well as the library lacked of skilled personnels.
2. For the need of library services, it was found that the students need current news service, new booklists service and inter-library loan service. For library materials, it was found that the students needed computer textbooks, textbooks, handbooks, periodicals and newspapers, documents for disable persons and CD-ROM.
3. When compared need of assistive technology in term of library materials between administrators, staffs and students, it was found that there were no different. Their high level needs were computers, photocopy-machines, CD-ROM players, video players, facsimiles, tape recorders, televisions and telephones. For building and library facilities, it was found that students needed more than administrators and staffs in almost every instances. For personnels, it was found that both groups wanted knowledgable and skilled personnels as well volunteers to work in the library.
4. For trend to library development, administrators should make plan in library services, budgetting, providing adequate new assistive technology information system to the physical disability students, as well as train and development of personnels in the library.